

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету педагогічної освіти

доц. Герцюк Д.Д.

“ 31 ” _____ 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ**

Підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка

Спеціальності 013 – Початкова освіта

Львів 2020

Робоча програма з навчальної дисципліни **Психологія особистості** для студентів
за спеціальністю **013 – Початкова освіта**.

Розробники: Квас Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри
загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої
школи

Протокол від “31” серпня 2020 року, № 1

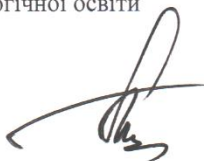
Завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти

 _____ (проф. Мачинська Н.І.)

“ ____ ” _____ 20__ року

Затверджено Вченою радою ф-ту педагогічної освіти
Протокол № 1 від “31 .08. ” 2020р.

Голова Вченої ради, декан факультету

доц. Герцюк Д. Д.

“ ____ ” _____ 2020 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта	Вибіркова	
	Спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки,		
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2			I-й -
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
			I-II й
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
			6 год
		Практичні, семінарські	
			6 год
		Лабораторні	
			-
		Самостійна робота	
			108 год
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для заочної форми навчання – 12/108

2.МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія особистості» розкриття психологічних особливостей становлення, розвитку та саморозвитку особистості, узагальнення знання про окремі психічні якості в інтегральне поняття особистості; забезпечення на цій основі розширення соціально-психологічної й аутопсихологічної компетентностей у сфері психології особистості. Ознайомлення слухачів з психологічними особливостями діяльності студентів і викладачів в навчальному процесі в ЗВО. Дати знання, уміння, комунікативні навички з психології, які допомогли б майбутнім фахівцям з управління та експертизи освітнього простору результативно використовувати властивості психічних процесів, розвивати індивідуальні особливості суб'єктів освітнього простору, грамотно спілкуватись тощо.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія особистості» є ознайомлення з основними психологічними підходами і концепціями щодо сутності та структури особистості; аналіз умов становлення, функціонування і розвитку особистості; висвітлення можливостей застосування набутих знань у подальшій професійній діяльності; ознайомлення з методиками діагностики індивідуально-психологічних якостей особистості; розкриття процедур особистісного самопізнання та саморозвитку.

Знання:

- Визначати і впорядковувати теоретико-методологічні засади та принципи, завдання, проблеми та методи психології особистості;
- Класифікувати і визначати категоріально-понятійний апарат психологічної науки у проблемному полі психології особистості, її специфіку та закономірності функціонування у сфері суспільних відносин та поведінки;
- Обговорювати й систематизувати психологічні знання про засади основних наукових підходів психології особистості (психоаналіз, біхевіоризм, когнітивна психологія, гештальтпсихологія, гуманістична психологія тощо) та психологічну структуру особистості за різних наукових концепцій і теорій, індивідуальні та соціально-психологічні закономірності проявів особистості у поведінці й діяльності;
- Визначати та розширювати знання про психологічні чинники, які зумовлюють особливості поведінки та діяльності особистості.
- Розуміти теоретичні завдання і практичні проблеми у професійній педагогічній діяльності з метою організації освітнього простору, розвитку особистого досвіду;

Уміння:

- Застосовувати й розвивати уміння проведення психологічного дослідження, використання психологічних ресурсів персонального освітнього простору;
- Вміння виділяти та аналізувати психологічні аспекти власної особистості, використання психологічних знань в роботі з іншими; здатність до розуміння власних психічних станів;
- Прогнозування результатів та планування своєї професійної діяльності, використання процедур психодіагностики; володіння методами наукового пізнання особистості.
- Інтегрувати набуті знання з метою кращого розуміння особистості;
- Застосовувати набуті знання для пояснення і прогнозування особистісного розвитку, поведінки особистості;

Комунікація:

- Здійснювати аналіз та інтерпретацію цілей, мотивації діяльності студентів.
- Критичний аналіз та оцінка психологічних аспектів функціонування особисті в соціальній реальності з метою знаходження оптимальних шляхів конструктивного розв'язання наукових і прикладних проблем навчальної діяльності;
- Здійснювати аналіз та інтерпретацію цілей, мотивації діяльності.
- Встановлювати ефективну спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.

- Створювати сприятливий клімат для формування аутопсихологічної компетентності. Створювати сприятливий психологічний клімат в колективі, формувати готовність до діяльності та взаємодії, розв'язання навчальних та інших професійних завдань, створювати умови запобігання явищ мобінгу і булінгу.

Автономія і відповідальність:

- Поєднувати конструктивні технології прийняття колективних рішень, організувати власну професійну діяльність в автономному режимі та в рамках співпраці.
- Аргументувати своє бачення спрямованості діяльності фахівця наук про освіту, професійних дій на основі психологічних знань.
- Здатність знаходити оптимальних шляхи конструктивного розв'язання комунікативних задач та завдань, пов'язаних із особистісним розвитком і самореалізацією.
- Вміння прогнозувати особисті наслідки власних дій; формувати і досягати цілі, відповідно до наявних психологічних ресурсів та зони своєї відповідальності.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Особистість у науковому пізнанні. Теорії особистості.

Тема 1: Поняття про структуру особистості у вітчизняній психології. (4 год.)

Психологія особистості як галузь науки, що вивчає закономірності становлення і розвитку особистості як суб'єкта життєтворчості. Предмет і завдання психології особистості. Проблеми психології особистості. Проблема дослідження особистості. Класифікація методів дослідження особистості. Емпіричні методи дослідження особистості. Методи для дослідження окремих якостей особистості. Прийоми типологізації у вивченні особистості. Переваги та недоліки емпіричних методів дослідження особистості. Проблема достовірності отриманих результатів.

Структура особистості у вітчизняній психології (Л. С. Виготський, Г. С. Костюк, С. Л. Рубінштейн, К. К. Платонов й ін.). Структурний підхід О. М. Леонтьєва. Інтраіндивідуальна, інтеріндивідуальна і метаіндивідуальна підсистеми структури особистості (А. В. Петровський). Теорія особистості у працях Г. С. Костюка. Особистість як «система систем» психологічних властивостей. Принцип розвитку як методологічна основа розуміння процесу становлення особистості.

Змістовий модуль 2. Особистість у вітчизняній психології.

Тема 2: Класичні вітчизняні теорії особистості (4 год.)

Динамічна функціональна теорія особистості за К. К. Платоновим. Єдність особистості й діяльності. Психологічна структура особистості за К. К. Платоновим.

Особистість у філософсько-психологічній концепції С. Л. Рубінштейна. Взаємозв'язок життєвого шляху та загального психологічного складу особистості. Психологічна структура властивостей особистості. Властивості особистості як регулятори поведінки та діяльності особистості.

Розуміння особистості через систему методологічних принципів (за О. М. Ткаченком).

Концепція українського персоналізму О. Кульчицького. Особистість як інтегративний зв'язок психічних функцій і явищ.

Тема № 3: Особистість у сучасній вітчизняній психології. (4 год.)

Моністична теорія багатовимірного розвитку особистості у працях В. Ф. Моргуна. Методологічні засади розуміння багатовимірної природи та побудови особистості. Прикладні та прогностичні дослідження на засадах теорії багатовимірного розвитку особистості.

Суб'єктність особистості (за В. О. Татенком).

Індивід й особистість у психологічній теорії часу Б. Й. Цуканова.

Життєвий світ особистості (за Т. М. Титаренко) та стратегії її самореалізації. Перспективні напрями наукових досліджень проблемного поля психології особистості в Україні та світі. Сучасні парадигми в персонології.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
						Заочна форма					
	усього					усього	у тому числі				
					л		п	лаб	інд	с.р.	
1						8	6	6			108

Модуль 1											
Змістовий модуль 1. Особистість у науковому пізнанні. Теорії особистості.											
Тема 1. Поняття про структуру особистості у вітчизняній психології.								2	2		30
Разом за змістовим модулем 1								2	2		34
Змістовий модуль 2. Особистість у вітчизняній психології.											
Тема 2. Класичні вітчизняні теорії особистості								2	2		30
Тема 3. Особистість у сучасній вітчизняній психології.								2	2		44
Разом за змістовим модулем 2								4	4		74
Усього годин								6	6		108

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття про структуру особистості у вітчизняній психології.	2
2.	Класичні вітчизняні теорії особистості	2
3.	Особистість у сучасній вітчизняній психології.	2
	Всього	6

6.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет і завдання психології особистості. Методи дослідження особистості	10
2.	Сутність поняття «особистість» у психології	10
3.	Соціально-психологічний аспект особистості. Умови становлення і розвитку особистості	10
4.	Структурні концепції особистості у зарубіжній психології	24
5.	Неопсихоаналітичні теорії особистості. Когнітивні концепції особистості у зарубіжній психології	20

6.	<i>Диспозиційний напрям у психології особистості: теорія типів особистості Г. Айзенка та структурна теорія рис особистості Р. Кеттела. Концепції особистості в гуманістичній психології</i>	10
7.	Поняття про структуру особистості у вітчизняній психології. Класичні вітчизняні теорії особистості	14
8.	Особистість у сучасній вітчизняній психології	10
	Всього	108

9. Індивідуальні завдання (не передбачені)

10. Методи навчання:

- ✓ проведення навчальних лекцій із застосуванням наочних методів навчання (структурно-логічних схем, рисунків, тощо);
- ✓ застосування у час практичних занять інтерактивних методик навчання, зокрема “мозковий штурм”, “комунікативна атака” тощо;
- ✓ проведення фрагментів практичних занять із застосуванням імітаційно-рольових ігор у формі наукової конференції, прес-конференції, засідання дискусійного клубу тощо.
- ✓

11. Методи контролю:

- ✓ *поточний контроль* навчально-пізнавальної діяльності студентів у час практичних занять (доповідь, повідомлення, розв’язання проблемних завдань, участь у дискусіях тощо);
- ✓ *періодичний контроль* (модульний контроль);
- ✓ *тести* (укладено відповідно до тем і завдань самостійної роботи);
- ✓ *перевірка виконання завдань самостійної роботи*
- ✓ *підсумковий контроль* (залік).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума	
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2							25
Т 1	П1			Т 2	П2	Т 3	П3		
	5	МК (30)			5		5 МК (30)		

Т 1, Т 2...Т3– теми занять

П1,П2...П3 – теми практичних

МК – модульний контроль

13. Методичне забезпечення:

- підручники, посібники й інші види науково-педагогічної літератури, наведені у списку рекомендованої літератури;
- інструктивно-методичні матеріали до проведення практичних занять;
- інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи.

14. Рекомендована література

Базова:

1. Копець Л.В. Психологія особистості : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.В.Копець. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 460 с.
2. Психологія особистості : словник - довідник / за ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К. : Рута, 2001. – 320 с.
3. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В.Рибалка, П.А.Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л.Трофімова. – К.: Либідь, 2003. – с.185-245.
4. Холл С., Линдсей Г. Теории личности / Кэлвин С.Холл, Гарднер Линдсей; перев. И.Гриншпуна. – М. : Психотерапия, 2008. – 656 с.
5. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности: основные положения, исследования и применение. – СПб: Питер-Пресс, 2007. – 608 с.
6. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В.Рибалка, П.А.Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л.Трофімова. – К.: Либідь, 2003. – с.185-245.<https://westudents.com.ua/glavy/79977-219->

Допоміжна:

1. Бех І. Д. Категорія становлення в контексті розвитку “Образу-Я” особистості / І. Д. Бех // Педагогіка і психологія. – 1992. – № 3. – С. 9-21.
2. Бурлачук Л. Ф. Словарь-справочник по психологической диагностике / Л. Ф. Бурлачук. – 3-е изд. – СПб. : Питер, 2007. – 688 с. : ил. – (Серия «Мастера психологи»).
3. Выготский Л. С. Психология / Л. С. Выготский. – 5-е изд., испр. – М.: ЭКСМО-Пресс, 2002. – 1008 с.
4. Гуменюк О. Є. Психологія Я-концепції : навч. посіб. / О. Є. Гуменюк. – Тернопіль : Економічна думка, 2004. – 310 с.
5. Миронова М. Р. Личностный рост и его критерии / М. Р. Миронова, С. Л. Братченко // Психологические проблемы самореализации личности / под ред. А. А. Крылова, Л. А. Коростылевой. – СПб. : СПбУ, 1997. – С. 44-49.
6. Оллпорт Г. В. Личность в психологии / Гордон Уиллард Оллпорт. – М.: КСП+, СПб.: ЮВЕНТА, 1998. – 345 с.
7. Перлз Ф. Опыты психологии самопознания (практикум по гештальттерапии) / Фредерик Перлз. – перевод с англ. Михаила Папуше Гиль-Эсте. – М., 1993. – 240 с.
8. Петровский В. А. Личность в психологии: парадигма субъективности / В. А. Петровский. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1996. – 512 с.
9. Психологічний словник / за ред. В. І. Войтка. – К. : Вища шк., 2002. – 216 с.
10. Психологія особистості : словник-довідник / за ред. П. П. Горностая, Т. М. Титаренко. – К. : Рута, 2001. – 320 с.
11. Реан А. А. Психология изучения личности : учеб. пособие / А. А. Реан. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 1999. – 288 с.
12. Семиченко В. А. Психологія особистості / В. А. Семиченко. – К. : Видавець Ешке О.М., 2001. – 427 с. Рос. мовою.
13. Татенко В. А. Психология в субъектном измерении / В. А. Татенко. – К. : Вид. центр “Просвіта”, 1996. – 404 с.
14. Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності / Т. М. Титаренко. – К.: Либідь, 2003. – 376 с.

Інтернет ресурси:

1. https://pidruchniki.com/17530607/psihologiya/petrovskiy_lichnost_psihologii_paradigma_s_ubektivnosti#641
2. <https://westudents.com.ua/glavy/79980-2112-kontseptsya-osobistost-g-s-kostyuka.htm>
3. https://pidruchniki.com/16280414/psihologiya/rubinshteyn_samosoznanie_lichnosti_zhizne_nnyu_put#805
4. https://pidruchniki.com/13761025/psihologiya/rozvitok_psihiki_filogenezi#623

5. https://pidruchniki.com/18991009/psihologiya/kostyuk_zdibnosti_rozvitok_ditey_navchannya_pratsya_shlyah_rozvitku_zdibnostey#909

Автор _____

(Квас О.В.)